

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Çanakkale onsekiz mart üniversitesi tıp fakültesi öğrencilerinin öğrenme şekilleri

Gamze ÇAN¹ , Berna SERT¹ , Çetin TORAMAN²

¹Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Çanakkale

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Çanakkale

ÖZET

Amaç: Bireylerin nasıl öğrendiklerini öğrenmeleri ve bu sürecin daha verimli hale getirilebilmesi ile ilgili çalışmalar; öğrenen ve öğretenlerin öğrenme yöntemleri konusunda farkındalıklarının önemini ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu çalışmada tıp fakültesinin tüm dönemlerindeki öğrencilerin öğrenme stilleri Felder ve Soloman tarafından geliştirilen "Öğrenme stilleri indeksi" kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu indeks, aktif- yansıtıcı, algısal-sezgisel, görsel-işitsel ve sıralı-bütünsel olmak üzere 4 boyut ve her boyutun güçlü dengeli ve orta olmak üzere 3 düzeyi içermektedir.

Bulgular: Çalışmaya tüm dönemlerden toplam 900 öğrenci katılmıştır. İndekse göre öğrenme stilleri ile ilgili öğrencilerin hangi boyutta ve düzeyde oldukları değerlendirilmiştir. Öğrenme boyutlarında %22,1 dengeli yansıtıcı, %25,8 dengeli aktif öğrenen olduğu bu boyutta dönemlere göre dağılımının anlamlı olarak farklı olduğu görülmektedir (p=0.001). Aynı şekilde, algısal – sezgisel boyutta dengeli algısal %14,2 ve dengeli sezgisel %25,7 olduğu ve dönemlere göre anlamlı fark olduğu (0.024), dengeli işitsel %15,4, dengeli görsel %22,9 olup işitsel – görsel öğrenme boyutlarında dönemlere göre anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir (p=0.019).

Sonuç: Elde edilen sonuçlar hem öğrencilerin hem de öğretmenleri yönlendirmek açısından önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Tıp Eğitimi, Mezuniyet Öncesi, Tıp Öğrencileri, Aktif Öğrenme

ABSTRACT

Learning styles of Çanakkale Onsekiz Mart University medical faculty students

Objectives: Studies on how individuals learn how they learn and how to make this process more efficient; It reveals the importance of learners' and teachers' awareness of learning methods.

Methods: In this study, the learning styles of students in all periods of medical school were evaluated using the "Learning styles index" developed by Felder and Soloman. This index includes 4 dimensions: active-reflective, sensing - intuitive, , visual - verbal and sequential-global, and 3 levels of each dimension: strong, balanced and medium.

Results: A total of 900 students from all semesters participated in the study. According to the index, the size and level of the students regarding their learning styles were evaluated. In the learning dimensions, 22.1% are balanced reflectors and 25.8% are balanced active learners, and the distribution in this dimension is significantly different according to periods (p = 0.001). Likewise, in the perceptual-intuitive dimension, balanced perceptual is 14.2% and balanced intuitive is 25.7%, and there is a significant difference according to periods (0.024), while balanced auditory is 15.4%, balanced visual is 22.9%, and in the auditory-visual learning dimensions, there is a significant difference (0.024). There are significant differences according to periods (p = 0.019).

Conclusion: The results obtained are important for guiding both students and instructors.

Keywords: Medical Education, Undergraduate, Medical Students, Active Learning

Atf için: Çan G,Sert B,Toraman Ç. Çanakkale onsekiz mart üniversitesi tıp fakültesi öğrencilerinin öğrenme şekilleri.Troia Med J 2024;5(2):65-73. DOI: 10.55665/troiamedj.1429950

Sorumlu yazar: Gamze ÇAN

Adres: Barbaros Mahallesi ÇOMÜ Tıp Fakültesi Halk Sağlığı ABD, Dekanlık Binası 116 Nolu Ofis 17020 Çanakkale

E-posta: gcanktu@yahoo.com

Telefon: 05325883620

Geliş tarihi: 01.02.2024, **Kabul tarihi:** 09.05.2024

Bu eser Creative Commons Atıf-Türetilemez 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
© Author(s)-available online at dergipark.org.tr/en/pub/troiamedj/writing-rules

GİRİŞ

Bireyler birbirlerinden farklı şekillerde bilgi alma, yapılandırma ve hatırlama özelliklerine sahiptirler. Tıp eğitimi süresince ve sonrasında bireylerin nasıl daha kolay öğrendiklerini bilmeleri daha verimli çalışma yöntemleri geliştirebilmeleri açısından önemlidir.

Eğiticilerin de öğrencilerinde akademik başarı, tutum ve davranış geliştirme becerilerinin iyileştirilmesine katkı sağlayabilmesi için konu ile ilgili farkındalıklarının artırılması önemlidir. Öğrenme şekillerine uygun bir öğretim sağlamak öğrencilerin sadece akademik olarak başarılarının artmasını değil, aynı zamanda farklı olana karşı hoşgörü geliştirme, öğretime karşı olumlu tutum geliştirme gibi boyutlarda da artışı beraberinde getirmektedir [1].

Öğrenme şekillerinin bilinmesi hem öğrenenin hem de eğiticinin uygun ortam, yöntem ve süreçler planlaması açısından değerlidir. Bireylerin öğrenme stilleri belirlendiğinde ve bu stillere uygun ortamlar düzenlendiğinde başarı da artmaktadır. Öğrenmek ve öğretmek için birçok yol bulunmaktadır. Her öğrenci öğrenebilir ancak aynı şekilde öğrenemez. Dolayısıyla bütün öğrencilere uyan bir öğrenme şeklinin olduğu söylenemez. Önemli bir nokta da iyi veya kötü öğrenme şekli yoktur. Önemli olan her öğrenciye en uygun şekilde öğrenmesini sağlayacak şekilde öğretmektir [2].

Öğrenme alanında yapılan çalışmalar etkili bir öğrenme için öğrencinin etkin olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Öğrencinin öğrenmede etkin olması ancak öğrenmenin nasıl gerçekleştiğini bilerek yani öğrenmeyi öğrenmekle, öğrencinin kendi öğrenmesinin sorumluluğunu almasıyla sağlanabilir [3].

Tıp eğitiminin sadece mezuniyet öncesi ile sınırlı olmaması, yaşam boyu kendini yenileme ve güncellemeye ihtiyaç duyması, temel öğrenin insan yaşamı gibi hayati değerlere sahip olması gibi nedenlerle hekimlerin kendi öğrenme yaklaşımlarını bilmeleri büyük önem taşımaktadır. Her ne kadar sürecin uzun ve yoğun olması tıp öğrencilerinin kendini tanımaları ve daha iyi nasıl öğrendiklerini de öğrenmelerini keşfetmelerini sağlıyor olsa da eğitimin erken dönemlerinde öğrenme yöntemlerini tanımak ve doğru şekilde ilerlemek içeriği ve süresi uzun olan tıp eğitimi yolculuğunda başarıyı arttıracaktır. Bu çalışmada Tıp Fakültesinde farklı dönemlerde eğitim alan öğrencilerinin öğrenme şekillerinin tespit edilmesi ve kendilerine uygun yönetime göre öğrenmeleri konusunda danışmanlık verilebilmesini amaçlanmaktadır. Anket sonunda eğer isterlerse indeksi geliştirenler tarafından hazırlanan ve öğrencilerin kendileri için verimli olabilecek önerilerle öğrenme süreçlerini geliştirmelerini sağlamak mümkün olacaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM

Çalışma tanımlayıcı bir araştırmadır. Anket yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin cinsiyeti, yaşı ve dönemi ile Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış Felder ve Soloman tarafından geliştirilen “Öğrenme stilleri indeksi” kullanılmıştır [4-6].

Öğrenme stilleri indeksi:

Keskin Samancı ve Özer Keskin tarafından Türkçeye uyarlanan şekli ile yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmasında indeksinin Cronbach alfa katsayısı 0.64 olarak tespit edilmiştir [7]. İndeks Felder ve Silverman tarafından sunulan Öğrenme Stili Modeline dayandırılarak hazırlanmıştır. Öğrenme şekilleri indeksinin dayandığı modele göre öğrenme stili dört boyutu vardır ve her boyutun iki zıt kategorisi vardır (aktif ve yansıtıcı gibi). Bir boyut için bildirilen puan, bir kategoriye veya diğerine yönelik tercihleri gösterir. Bu indekste 4 boyut bulunmaktadır. Boyutlar, aktif-yansıtıcı, algısal-sezgisel, görsel-işitsel ve sıralı-bütünsel olarak gruplanmıştır.

Öğrenme stilleri indeksinin Puanlanması:

Her boyut 11 ifade ile ilişkilendirilmiştir. İndekste 4 boyut için 44 soru bulunmaktadır. Bireyin öğrenme stili indeksinde yer alan ifadelere verdikleri cevaplara göre o boyutun iki yönü için ayrı ayrı hesaplanmakta ve aradaki fark alınarak elde edilen puana göre bireyin öğrenme stili güçlü, orta ve dengeli olarak nitelendirilmektedir. Her sorudan 1 puan alınmaktadır ve boyutlara göre puan hesaplamak için soru numaraları gruplanmıştır.

Öğrenme stilleri indeksinin Sonuçlarının Yorumlanması:

Bir boyuta ilişkin puanın 1 veya 3 olması, o boyutun iki kategorisi arasında oldukça dengeli bulunduğu anlamına gelmektedir. Yalnızca birinin veya diğerinin hafif bir şekilde tercih edildiği anlamına gelir. Bir boyuta ilişkin puan 5 veya 7 ise, o boyutun bir kategorisinin orta derecede tercih edildiği anlamına gelmektedir. Bu tercih en azından bazı zamanlarda karşılamayan bir ortamda, daha dengeli bir ortama göre daha az kolay öğrenme gerçekleşeceği anlamına gelmektedir. Bir boyuta ilişkin puanın 9 veya 11 olması ise, o boyutun bir kategorisine yönelik güçlü bir tercihin olduğunu göstermektedir. Bu tercih en azından bir süre karşılamayan bir ortamda öğrenmede zorluk yaşanacağı anlamını taşımaktadır [8].

Evren Örnekleme:

Uygulama Çanakkale onsekiz mart üniversitesi tıp fakültesi öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Örnekleme seçilmemiştir. Çanakkale onsekiz mart üniversitesi tıp fakültesinin tüm dönemlerdeki öğrencileri çalışmaya davet edilmiştir. Gönüllülük usulüne göre katılmayı kabul eden öğrenciler anketi cevaplamıştır.

Çalışma Çanakkale onsekiz mart üniversitesi tıp fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalında 15 Mart – 31 Temmuz 2023 tarihleri arasında yürütülmüştür. Ölçeğin uygulanması çevrimiçi ortamda yapılmıştır. Öğrencilere iletişim grupları üzerinden çalışmaya katılım için çevrimiçi ortamda davet gönderilmiştir. Daveti açan öğrencinin karşısına onam formu çıkmakta ve araştırmaya katılım için onam veren öğrencilere ölçek maddeleri açılmaktadır. Araştırmaya katılmak için onam vermeyen öğrencilere ölçek maddeleri açılmamaktadır. Her öğrencinin yalnızca bir yanıt vermesi sağlanmıştır. Çalışma için belirlenen süre dolduğunda çalışma ile ilgili veri toplama aşaması sonlandırılmıştır.

tır. Belirtilen süre içerisinde 903 öğrenci anketi yanıtlamıştır. Cevaplardaki tutarsızlıklar nedeniyle güvenli olmadığı düşünülerek 3 anket analizlere dahil edilmemiştir.

İstatistiksel değerlendirme

Ölçek sonucunda kişilerin öğrenme şekilleri ile ilgili puanlar elde edilmektedir. Verilerin tanımlayıcı istatistiklerle ortalama ve standart sapma ve sayı yüzde ile ifade edilmiştir. İndeks sonuçlarının gruplandırılarak oluşturulan öğrenme şekilleri özelliklerine göre karşılaştırılmasında Ki-Kare testi kullanılmıştır.

Etik Değerlendirme

Çanakkale onsekiz mart üniversitesi,Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu Bilimsel Araştırma Etik Kurulu'nun 09.03.2023 tarih ve 03/56 sayılı kararı ile etik onay alınmış. Dekanlık izni alınarak anketler uygulanmıştır.

BULGULAR

Bu çalışmada Çanakkale onsekiz mart üniversitesi tıp Fakültesi Öğrencilerinin öğrenme stilleri Felder ve Silverman'ın öğrenmenin ilk aşamasında bilginin alınması, ikinci aşamasında ise alınan bilginin işlenmesi şeklindeki bir süreçte gerçekleştiği açıklamasına dayanarak geliştirdikleri Öğrenme Stilleri Ölçeği ile değerlendirilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara aşağıda sıralanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %53,4'ünü kız öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılmayı kabul eden anketi cevaplayan öğrencilerin dönem ve cinsiyet bilgileri tablo 1 de özetlenmiştir.

Öğrencilerin %23,9'unun (n= 215) sınıf tekrarı yaptığı öğrenildi. Kız öğrencilerin %20,2'si (n=97), erkek öğrencilerin %28,2'si (n=118)si sınıf tekrarı yapmıştı. Kız ve erkek öğrenciler arasında sınıf tekrarı açısından anlamlı farklılık vardı. Erkek öğrenciler anlamlı olarak daha fazla sınıf tekrarı yapmıştı (p=0.005).

Ölçeğin değerlendirilmesine göre aktif ve yansıtıcı, algısal-sezgisel, görsel-işitsel, sıralı-bütünsel olmak üzere 4 boyutta ve bir boyuta ilişkin puanın düzeylerine göre sınıflama yapıldığında, dengeli, orta ve güçlü öğrenme tercihleri hesaplanmıştır. Tablo 2'de araştırmaya katılanların öğrenme boyutları ve düzeylerine göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 2'de görüldüğü gibi "aktif", "sezgisel", "görsel" ve "sıralı" öğrenme eğilimlerinin daha yaygın olduğu anlaşılmaktadır. Az sayıda olsa da uç değerlerde olan ve tek tip öğrenme yaklaşımı uygulandığında zorluk çekecek çok sayıda öğrenci olduğu da dikkat çekmektedir.

Öğrencilerin öğrenme boyutlarının dönemler, cinsiyet ve tekrar etme durumlarına göre analizler yapılmıştır. Tablo 3,4,5 ve 6'da ve Şekil 1,2,3 de öğrenme boyutlarının dönemlere göre dağılımı gösterilmiştir. Aktif – yansıtıcı (p=0.001), algısal – sezgisel (0.024), görsel – işitsel (p=0.019) öğrenme boyutlarında dönemlere göre anlamlı farklılıklar varken sıralı – bütünsel öğrenme boyutunda dönemlere göre anlamlı farklılık yoktur (p=0.508).

Dönemlere göre öğrencilerin aktif- yansıtıcı öğrenme boyutunda dengeli düzeylerin daha yaygın olduğu ve özellikle dönem 5 ve 6 da güçlü aktif öğrenme sıklığının arttığı görülmektedir. Benzer şekilde ileri dönem öğrencilerinin daha yoğun sezgisel ve görsel öğrenme düzeylerinde oldukları görülmektedir.

Öğrencilerin öğrenme boyutları ve cinsiyetleri ile ilgili dağılım incelendiğinde Aktif – yansıtıcı (p=0.029), algısal – sezgisel (0.154), görsel – işitsel (p=0.019), öğrenme boyutlarında dönemlere göre anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılık tespit edilen öğrenme boyutlarında kadınların daha dengeli öğrenme şekillerine sahip olduğu görülmekte idi. Dengeli görsel öğrenme boyutu kadınlarda %24.1, erkeklerde %21.5, dengeli işitsel kadınlarda %16.8,erkeklerde %13.8 (görsel – işitsel (p=0.019)idi. Dengeli bütünsel kadınlarda %27.2, erkeklerde % 21.2, dengeli sıralı kadınlarda %24.5 erkeklerde %22.0 (sıralı – bütünsel (p=0.008) olarak tespit edildi. Dengeli yansıtıcı kadınlarda % 24.5, erkeklerde %19.3, dengeli aktif kadınlarda % 25.2, erkeklerde %26.5 (aktif – yansıtıcı (p=0.029)idi.

Öğrencilerin öğrenme boyutları ve sınıf tekrarları ile ilgili dağılım incelendiğinde aktif – yansıtıcı (p=0.650), algısal – sezgisel (0.750), görsel – işitsel (p=0.878), sıralı – bütünsel (p=0.594) öğrenme boyutlarında dönemlere göre fark olmadığı görülmektedir.

Dönem	Kadın		Erkek		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
1	147	30,6	96	22,9	243	27,0
2	34	7,1	39	9,3	73	8,1
3	59	12,3	56	13,4	115	12,8
4	94	19,5	84	20,0	178	19,8
5	79	16,4	78	18,6	157	17,4
6	68	14,1	66	15,8	134	14,9
Toplam	481	100,0	419	100,0	900	100,0

Tablo 1: Araştırmaya katılan öğrencilerin dönem ve cinsiyetlere göre dağılımı

Aktif - Yansıtıcı Öğrenme		
Güçlü Yansıtıcı	27	3,0
Orta Yansıtıcı	90	10,0
Dengeli Yansıtıcı	199	22,1
Dengeli Aktif	232	25,8
Orta Aktif	199	22,1
Güçlü Aktif	153	17,0
Toplam	900	100,0
Sezgisel - Algısal Öğrenme		
Güçlü Algısal	19	2,1
Orta Algısal	43	4,8
Dengeli Algısal	128	14,2
Dengeli Sezgisel	231	25,7
Orta Sezgisel	223	24,8
Güçlü Sezgisel	256	28,4
Toplam	900	100,0
Görsel İşitsel Öğrenme		
Güçlü İşitsel	15	1,7
Orta İşitsel	44	4,9
Dengeli İşitsel	139	15,4
Dengeli Görsel	206	22,9
Orta Görsel	242	26,9
Güçlü Görsel	254	28,2
Toplam	900	100,0
Sıralı - Bütünsel Öğrenme		
Güçlü Bütünsel	36	4,0
Orta Bütünsel	89	9,9
Dengeli Bütünsel	220	24,4
Dengeli Sıralı	210	23,3
Orta Sıralı	178	19,8
Güçlü Sıralı	167	18,6
Toplam	900	100,0

Tablo 2: Araştırmaya katılanların Öğrenme boyut ve düzeyleri

Dönem		Güçlü	Orta Yansı-	Dengeli	Dengeli	Orta Aktif	Güçlü Aktif
		Yansıtıcı	tıcı	Yansıtıcı	Aktif		
Dn1	n	7	25	66	57	55	33
	%	2,9	10,3	27,2	23,5	22,6	13,6
Dn2	n	0	9	23	23	13	5
	%	0,0	12,3	31,5	31,5	17,8	6,8
Dn3	n	11	15	15	28	24	22
	%	9,6	13,0	13,0	24,3	20,9	19,1
Dn4	n	4	12	41	45	48	28
	%	2,2	6,7	23,0	25,3	27,0	15,7
Dn5	n	3	13	29	43	35	34
	%	1,9	8,3	18,5	27,4	22,3	21,7
Dn6	n	2	16	25	36	24	31
	%	1,5	11,9	18,7	26,9	17,9	23,1
Toplam		27	90	199	232	199	153
	%	3,0	10,0	22,1	25,8	22,1	17,0

Tablo 3: Aktif - yansıtıcı öğrenme boyutundaki öğrencilerin düzeylerinin dönemlere göre dağılımı(P=0.0013)

Dönem		Güçlü		Dengeli	Dengeli	Orta Sezgi-	Güçlü Sez-
		Algısal	Orta Algısal	Algısal	Sezgisel		
Dn1	n	2	11	47	71	54	58
	%	0,8	4,5	19,3%	29,2	22,2	23,9
Dn2	n	1	4	15	21	18	14
	%	1,4	5,5	20,5%	28,8	24,7	19,2
Dn3	n	5	9	12	29	29	31
	%	4,3	7,8	10,4%	25,2	25,2	27,0
Dn4	n	3	10	25	46	44	50
	%	1,7	5,6	14,0	25,8	24,7	28,1
Dn5	n	2	3	19	36	44	53
	%	1,3	1,9	12,1	22,9	28,0	33,8
Dn6	n	6	6	10	28	34	50
	%	4,5	4,5	7,5	20,9	25,4	37,3
Toplam		19	43	128	231	223	256
	%	2,1	4,8	14,2	25,7	24,8	28,4

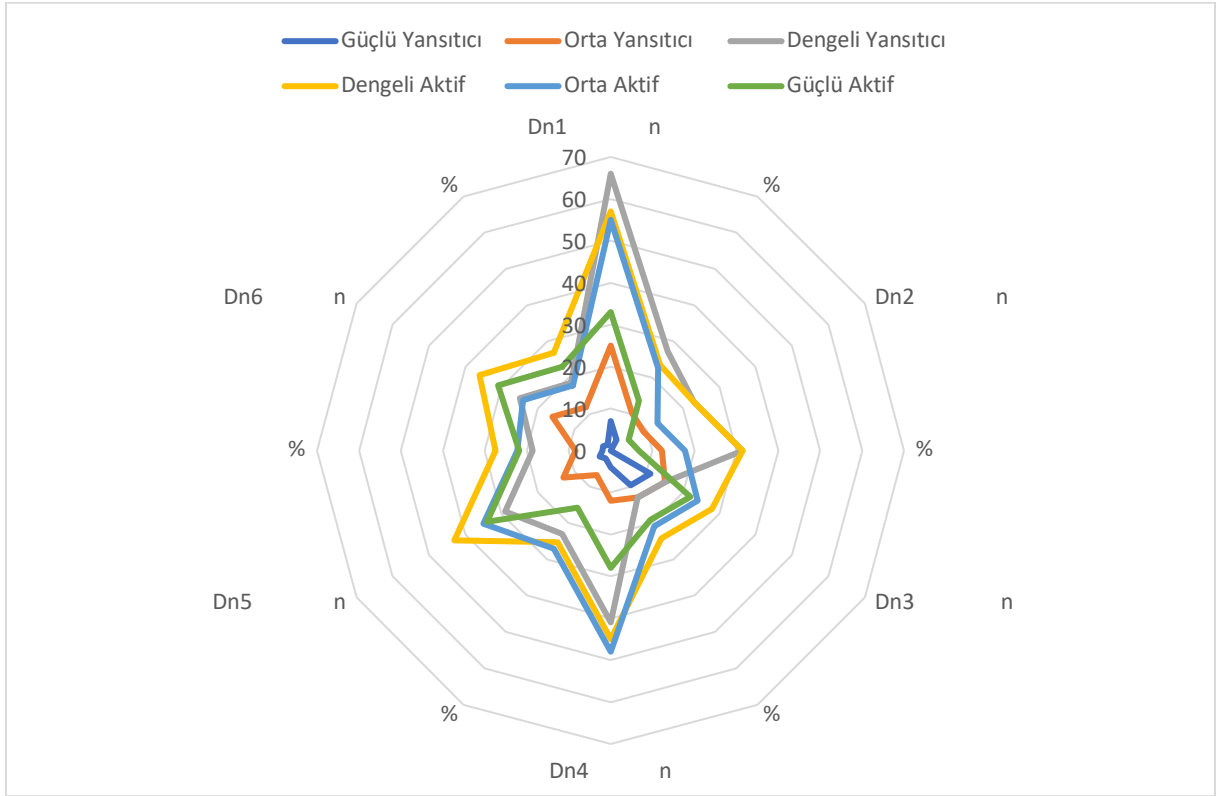
Tablo 4: Sezgisel ve Algısal öğrenme boyutundaki öğrencilerin düzeylerinin dönemlere göre dağılımı(P=0.024)

Dönem		Güçlü		Dengeli		Güçlü Gör-	
		İşitsel	Orta İşitsel	İşitsel	Görsel	Orta Görsel	sel
Dn1	n	1	12	51	58	68	53
	%	0,4	4,9	21,0	23,9	28,0	21,8
Dn2	n	0	2	8	25	21	17
	%	0,0	2,7	11,0	34,2	28,8	23,3
Dn3	n	4	8	16	25	25	37
	%	3,5	7,0	13,9	21,7	21,7	32,2
Dn4	n	2	7	29	31	51	58
	%	1,1	3,9	16,3	17,4	28,7	32,6
Dn5	n	4	9	13	42	38	51
	%	2,5	5,7	8,3	26,8	24,2	32,5
Dn6	n	4	6	22	25	39	38
	%	3,0	4,5	16,4	18,7	29,1	28,4
Toplam		15	44	139	206	242	254
	%	1,7	4,9	15,4	22,9	26,9	28,2

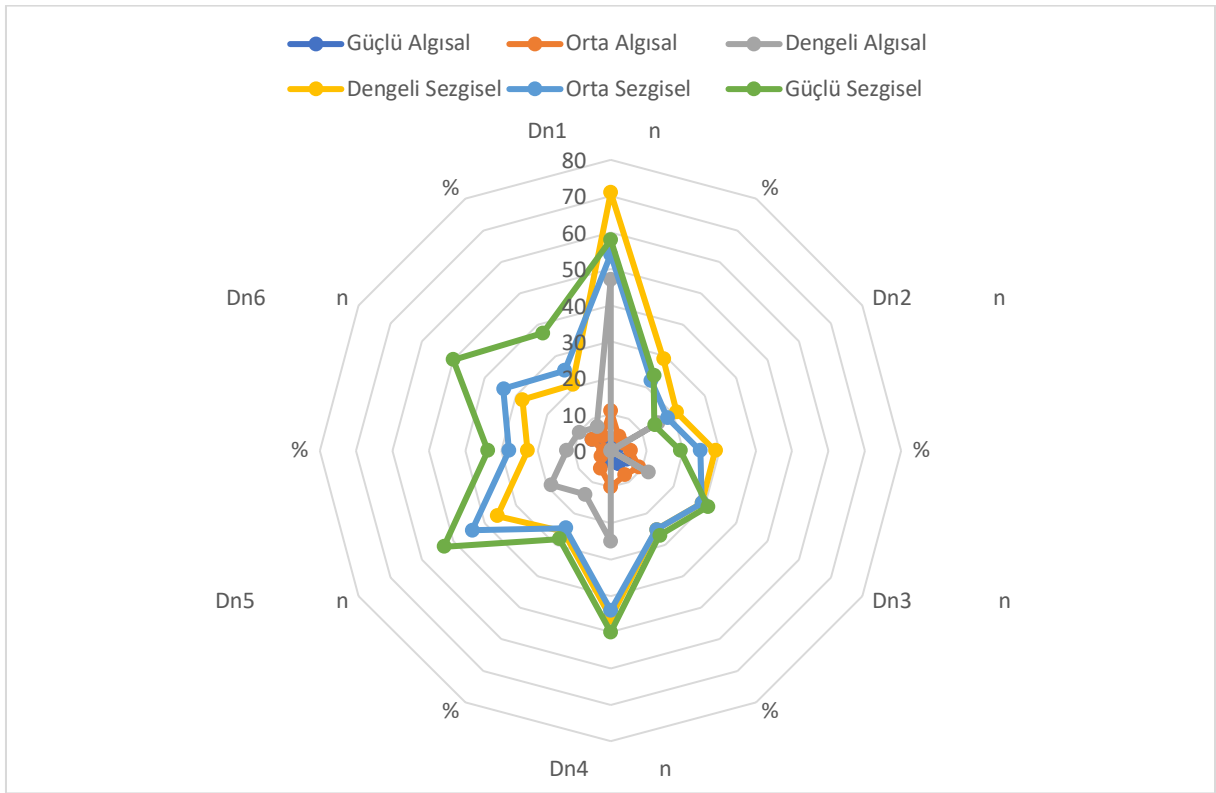
Tablo 5:Görsel ve işitsel öğrenme boyutundaki öğrencilerin düzeylerinin dönemlere göre dağılımı(P=0.019)

Dönem		Güçlü	Orta Bütün-	Dengeli	Dengeli	Orta	Güçlü Sıralı
		Bütünsel		Bütünsel	Sıralı		
Dn1	n	7	27	70	59	45	35
	%	2,9	11,1	28,8	24,3	18,5	14,4
Dn2	n	3	10	23	16	14	7
	%	4,1	13,7	31,5	21,9	19,2	9,6
Dn3	n	6	9	28	29	18	25
	%	5,2	7,8	24,3	25,2	15,7	21,7
Dn4	n	8	13	43	42	36	36
	%	4,5	7,3	24,2	23,6	20,2	20,2
Dn5	n	7	18	32	33	35	32
	%	4,5	11,5	20,4	21,0	22,3	20,4
Dn6	n	5	12	24	31	30	32
	%	3,7	9,0	17,9	23,1	22,4	23,9
Toplam		36	89	220	210	178	167
	%	4,0	9,9	24,4	23,3	19,8	18,6

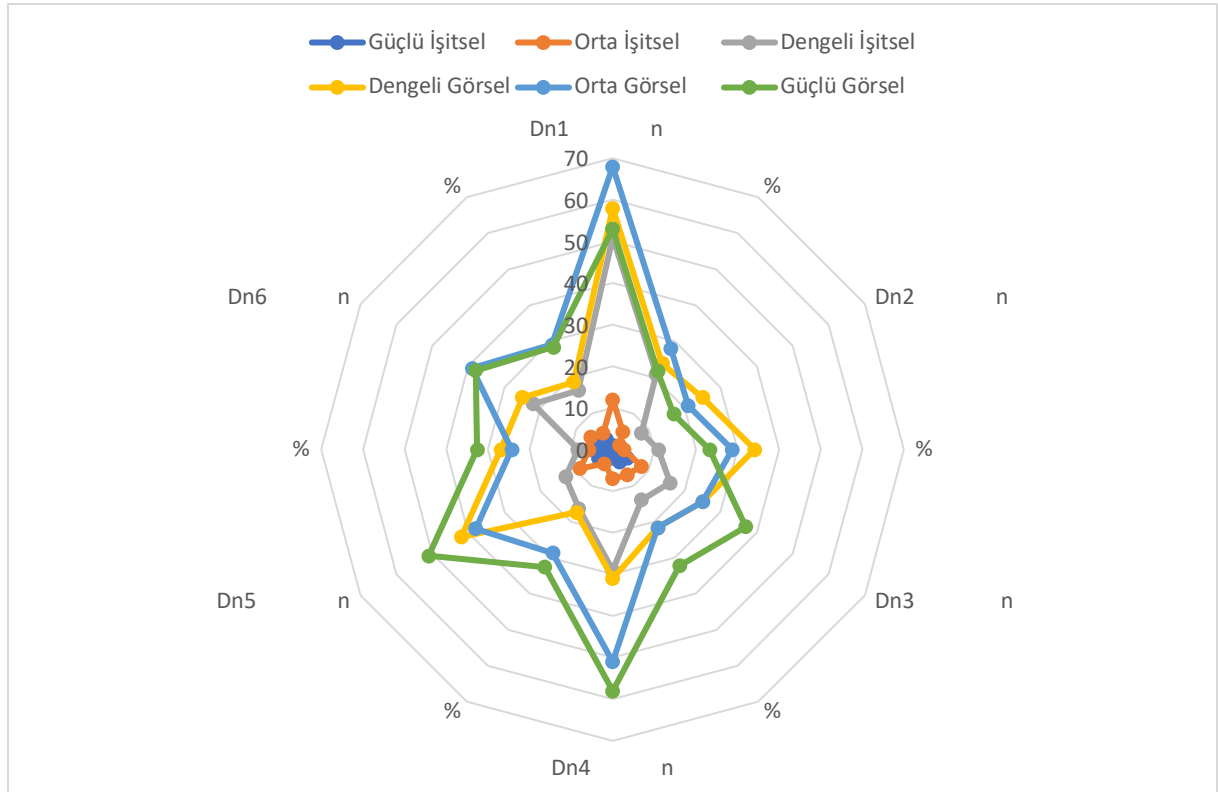
Tablo 6:Sıralı ve Bütünsel öğrenme boyutundaki öğrencilerin düzeylerinin dönemlere göre dağılımı(P=0.508)

Şekil 1: Aktif - yansıtıcı öğrenme boyutundaki öğrencilerin düzeylerinin dönemlere göre dağılımı

Şekil 2: Sezgisel ve Algısal öğrenme boyutundaki öğrencilerin düzeylerinin dönemlere göre dağılımı

Şekil 3:Görsel ve İşitsel öğrenme boyutundaki öğrencilerin düzeylerinin dönemlere göre dağılımı

TARTIŞMA

Bireylerin bilgiyi öğrenmeye hazırlanırken özellikle de yeni ve zor bir bilgi öğrenirken veya hatırlarken kendine özgü yöntemler kullandığını Rita Dunn 1960 yılında tanımlamıştır. Bu zamandan sonra bu alanda pek çok kuram geliştirildiğini görmekteyiz [9-11].

Gerçek hayata dayalı problemleri çözmek veya yeni bir şeyler öğrenmek için uygun materyallere başvurma isteği “aktif yaşantı” ya da “yapma” yolu ile deneyimlerini işleyen bireyler için önem taşır. Bu bireyler bir fikri test etmek için gerekli olan şartları sağlayıp bir şeyler yapabilme, risk alabilme ve eylemde bulunabilme özelliklerine sahiptirler.

Kimi zaman bireyler öğrenme sürecinde deneyimlerini algılarlarken somut yaşantı kimi zaman da soyut kavramsallaştırmayı kullanırlar. Deneyimlerini işlerken de bazen aktif yaşantıyı bazen de yansıtıcı gözlemi tercih etmektedirler. Yani bireyin öğrenme sürecinde zaman zaman yukarıda ifade edilen deneyimleri algılama ve işleme biçimlerinden biri ağırlık kazanabilir ancak bireyin uzun soluklu öğrenme yaşamı göz önüne alındığında, bu dört aşamanın tamamından geçtiği gerçeği kaçınılmazdır [12].

Tüm bu öğrenme stillerinin hem eğitimci hem de öğrenci tarafından bilinmesi öğrenme sürecine önemli katkı sağlayabilir. Öğrenci kendi özelliklerine göre materyal ve toplayarak çalışma düzeni kurabilirken eğitimci de tüm bu farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin varlığını gözönüne alarak eğitim materyallerini ve eğitim sürecini yönlendirebilir.

Çalışmada kullanılan indeksin bireysel öğrenme yöntemlerini tespit etmeye çalışması önemli destek sağlarken genel anlamda değerlendirme yapmak için bazı

sınırlılıkları da beraberinde getirmektedir. İndeks puanları üzerinde etkili faktörler eğitimcilerle yol göstermek adına önem taşıyabilir. Ancak burada aslında değerli olan eğitimcinin sınıftaki öğrencilerin farklı özelliklerini gözönüne alarak eğitim içeriğini, yöntemini ve yaklaşımlarını planlamasıdır. Yapılan çalışmalar öğrenenlerin öğrenme şekillerine uygun eğitim ortamlarının sağlanması ile olumlu tutumlarda ve öğrenme istatistiklerinde artış olduğunu göstermektedir [13].

Tıp fakültesi öğrencilerinin öğrenme şekillerini tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışmanın kesitsel düzeyde olması nedeniyle aslında tıp eğitiminin etkisiyle öğrenme şekillerinde bir değişim olup olmadığını görme şansı da olmamaktadır.

Çalışmamıza katılan öğrencilerin cinsiyet ve dönemlere göre dağılımları arasında fark yok iken aktif ve yansıtıcı öğrenme ($p < 0.0013$), sezgisel ve algısal öğrenme ($p < 0.024$) görsel ve işitsel öğrenme ($p < 0.019$) boyutlarında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılıklar tıp eğitiminin ilerleyen dönemlerde daha görsel, daha uygulamalı ve entegre öğrenmeye ihtiyaç göstermesiyle yıllar içinde etkileniyor olabilir. Ancak çalışma bir kohort çalışması olmaması nedeniyle öğrencilerdeki değişikliği değil dönemlere göre değişen eğitim da cinsiyet ve dönemlere göre öğrenme stilleri arasında bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılıkların olduğu konusunda eğitimcilerin farkındalığı sağlandığı sürece bir dezavantaj oluşturmayacaktır. Öğrenciler de kendilerine en iyi öğrenebildikleri yaklaşıma uygun düzenleme yapmayı eğitimin hayatları süresince öğrenmektedirler. Dönemlere göre öğrenme stillerinde anlamlı farklılıkların

olması ama değişen dönemlerde tekrar eden öğrencilerle tekrarı olmayan öğrenciler arasında öğrenme boyutları yönünden fark olmaması da bunu destekleyebilir.

Sonuç olarak yetişkin eğitiminde bireylerin kendi öğrenme özelliklerine göre nasıl hareket etmeleri gerektiği konusunda bu indeksi kullanarak bir yakla-

şım elde etmeleri mümkündür. Eğiticilerin de büyük grup eğitimlerinde farklı öğrenme özelliklerine göre eğitim yöntemleri ve içerikleri tercih etmesi gerekmektedir.

Çıkar çatışması: Yok

Finansal destek: Yok

KAYNAKLAR

1. Kaya A,Bozaslan H, Fırat Durdukoca Ş. Öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ile ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi.2012; 11(41): 131 - 146.
2. Mutlu, M. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi. 2008;(17), 1–21.
3. Babayigit Ö. Öğrenme Stilleri ve Eğitimdeki Önemi, TÜBAD.2016; 1(1):1-8.
4. Felder RM, Silverman, L. Learning and Teaching Styles in Engineering Education, Engineering Education.1988; 78 (7), 674- 681.
5. Felder RM, Soloman BA (1994). Index of Learning Styles, (<http://www.ncsu.edu/felder-public/ILSpace.html>) (22.01.2023)
6. Felder, R. M. (1996). Matters of Style, ASSE Prism, 6 (4) 18-23. (<http://www.ncsu.edu/felder-public/ILSpace.html>).
7. Keskin Samancı N, Özer Keskin M. Felder Ve Soloman Öğrenme Stili İndeksi: Türkçeye Uyarlanması Ve Geçerlik-Güvenirlilik Çalışması. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD).2007; 8(2):37-54.
8. NC State University 2023. Resources for Teaching and Learning STEM, Index of Learning Styles. <https://educationdesignsinc.com/index-of-learning-styles/> (Erişim tarihi 01.09.2023).
9. Bahar M, Bilgin İ. Öğrenme Stilleri İnceleyen Bir Literatür Çalışması. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.2003; 1(1): 41-70.
10. Kolb AY, Kolb DA. Learning Styles And Learning Spaces: Enhancing Experiential Learning in Higher Education. Academy Of Management Learning & Education.2005; 4(2): 193-212.
11. Tatar E, Tüysüz C ve İlhan N. Kimya Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Stilleri Akademik Başarıyla İlişkisi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.2008;5(10):186-192.
12. Kuri NP. Kolb's Learning Cycle: An Alternative Strategy For Engineering Education. Educational Resources Information Center.2000; 3-7.
13. Given, Barbara K. Learning Styles; A Synthesized Model. Journal of Accelerated Learning and Teaching.1996; 21, 11- 44.